

KLAGEOVERSIGT

Klager og afgørelser i 2019

Resumé:

Et resume af antallet af indsendte og afgjorte klager og klageresultatet fremgår af tabel 1. I 2019 har DN klaget over 197 myndighedsafgørelser. Klagernes fordeling på lovområder er stor set uændret fra tidligere år, dog med en mindre stigning i antallet af klager efter planloven på grund af et øget fokus på landzonesager, jf. tabel 2-7.

DN har fået helt eller delvist medhold 81 % af de realitetsbehandlede klager. Det svarer til resultaterne fra de sidste par år. Vinderprocenten udregnes som antallet af klager DN får helt eller delvist medhold i sammenholdt med de klager hvor DN ikke får medhold. Sager der ikke er realitetsbehandlede, fordi de enten er afvist eller frafaldet, indgår ikke i beregningen af vinderprocenten. Se uddybning i tabel 8 og 9.

Fordelt på lovområder, har DN fået helt eller delvist medhold i 75 % af klagerne inden for naturbeskyttelsesloven, 87 % inden for planloven, 100 % inden for husdyrbrugsloven, 100 % inden for miljøbeskyttelsesloven og 75 % inden for øvrig lovgivning – se uddybning i tabel 10-12.

Tabel 1: Resume af indsendte og afgjorte klager

År	Indsendte klager	Afgjorte klager/ heraf realitets- behandlede	Vundne og delvist vundne klager	Tabte klager	Vinderprocent
2019	197	137/93	75	18	81%
2018	175	92/59	50	9	83%
2017	156	117/86	70	16	81%
2016	155	132/111	64	47	58%
2015	198	184/163	100	63	61%
2014	242	209/173	103	70	60%
2013	179	217/191	113	78	59%

Indsendte klager

DN modtager årligt kopi af tusindvis af afgørelser fra myndighederne om natur, miljø og plan, hvor foreningen er berettiget til at klage. Foreningen har ikke en samlet optælling af, hvor mange sager foreningen årligt kan påklage, men en stikprøve tyder på, at antallet er omkring 15.000. DN klager derfor meget lidt, svarende til omkring 2 klager i gennemsnit per kommune om året, eller lidt under 1,5 % af de forventede potentielt mulige klagesager.

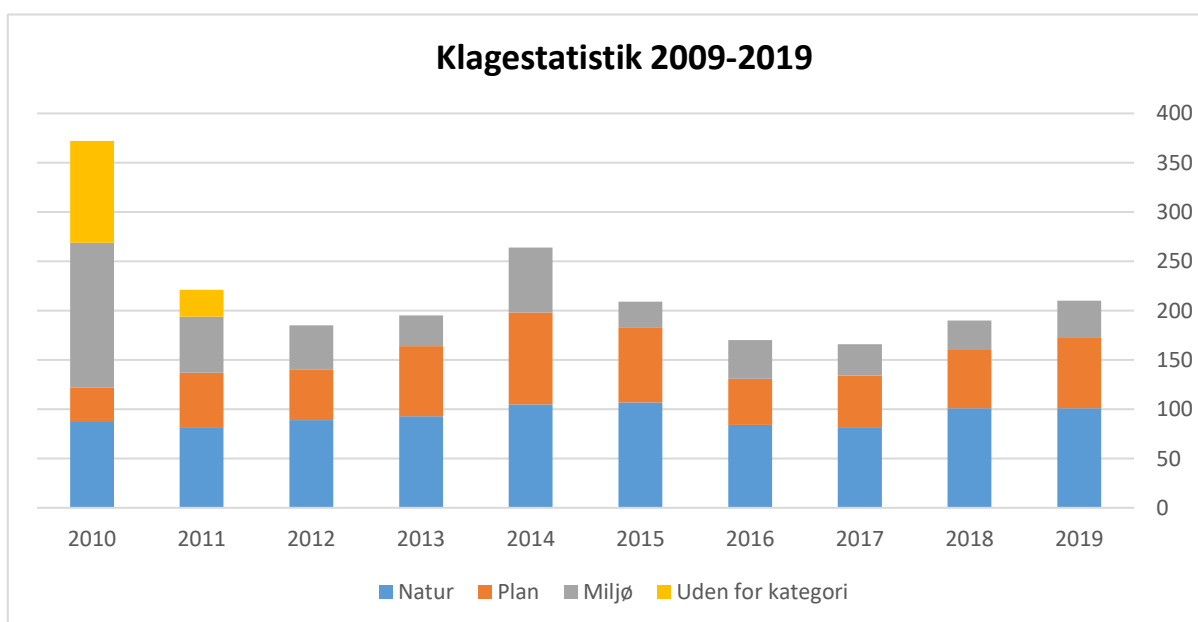
DN klager, hvis foreningen bliver opmærksom på en sag hvor myndighederne ikke tager de nødvendige natur- og miljøhensyn i afgørelsen. Antallet af klager, og deres fordeling på fagområder og kommuner, er dels et udtryk for foreningens aktuelle allokering af ressourcer til arbejdet med klagesager, dels antallet af afgørelser i kommunerne og dels kvaliteten i sagsbehandling.

Tabel 2 viser fordelingen af indsendte klager på lovområder fra de sidste 10 år. Summen af sager i tabel 2 overstiger antal indsendte klager som opgjort i tabel 1 en smule, da tabel 1 ikke tager højde for, at sager kan dække flere lovområder.

I årene 2010-2011 er en række sager opgjort som uspecificeret, fordi sagerne i perioden ikke blev tilstrækkelig kategoriseret jf. figur 1.

Tabel 2: Samlet fordeling på lovområder

År	Natur	Plan	Miljø
2019	101	72	37
2018	101	56	30
2017	82	52	32
2016	84	47	39
2015	107	76	26
2014	105	93	66
2013	93	71	31
2012	89	51	45
2011	82	55	57
2010	88	34	147

Naturbeskyttelsesloven

Der er en mindre stigning i antallet af klager efter naturbeskyttelsesloven, som dog fordeler sig nogenlunde jævnt inden for sagsområder.

Tabel 4: Indsendte klager - Naturbeskyttelsesloven

År	Naturtyper (§3)	Bygge- og beskyttelseslinjer	Adgang	Fredningsdispensationer	Andet	I alt
2019	16	28	2	13	1	60
2018	12	25	2	12	1	52
2017	28	18	2	8	1	53
2016	28	22	2	7	6	64
2015	42	17	4	5	2	70
2014	31	39	7	12	1	90
2013	30	36	2	11	6	85
2012	35	23	5	10	5	78
2011	27	28	2	9	2	68
2010	27	24		10	11	72

* nogle sager er kategoriseret inden for flere lovgrundlag, derfor stemmer antallene af sager inden for hvert lovgrundlag, ikke til fulde overens med det samlede "i alt".

Øvrige love, naturområdet.

Klager inden for anden lovgivning på naturområdet er faldet lidt siden 2018, men skyldes primært et lille fald i klager inden for alle sagsområder.

Tabel 5: Indsendte klager – Natur, øvrige love

År	Vandløb	Råstof	Skov	Miljøvurdering*	Museum	Kystbeskyttelse	I alt
2019	5	3	2	25	5	1	41
2018	6	6	5	25	6	1	49
2017	3	2	1	12	10	1	29
2016	4		2	8	5	1	20
2015	5	1	3	17	11		37
2014	2	2		7	1	3	15
2013		2	2	2	2		8
2012			4	7	0		11
2011	1	2	4	5	2		14
2010	9	4	1	2			16

* I 2010-2016 er opgørelsen defineret som klager efter VVM-reglerne samt efter Lov om miljøvurdering af planer og programmer.

Planområdet

Klager efter planloven er steget end del sammenlignet med de sidste par år. Stigningen skyldes primært foreningens øgede fokus på landzonetilladelser, herunder det voksende problem med terrænregulering i det åbne land.

Tabel 6: Indsendte klager - Planloven

År	Landzonetilladelse (§35)	Retlige spørgsmål (§58)	I alt
2019	53	18	71
2018	35	24	59
2017	37	15	52
2016	38	9	47
2015	62	14	76
2014	81	12	93
2013	61	10	71
2012	43	8	51
2011	48	7	55
2010	20	14	34

Miljøområdet

Inden for miljøbeskyttelsesloven er der sket en forskydning af klager inden for de nævnte kategorier. Det skyldes, at dele af MBL kap. 3 om Jord og Grundvand er flyttet til kap. 5 om Forurenende virksomheder.

Faldet i husdyrklager kan dels skyldes, at der generelt har været færre sager. Og dels ny lovgivning som adskiller stalde og arealer, og som betyder, at der ikke længere kan klages i relation til arealerne. Derudover er det oplevelsen, at flere afgørelser end tidligere overholder reglerne for ammoniakdeposition på nærliggende § 3 natur.

Der er en stigning i antal klager om vandforsyning, som skyldes et stort antal øgede tilladelser til markvanding.

Tabel 6: Indsendte klager - Miljø

År	MBL kap 3 §19 Jord & grundvand	MBL kap 4 §28-30 Overfladevand	MBL kap. 5 Forurenende virksomhed	Husdyr	Havmiljø	Vandforsyning	Okker	Andet*	I alt
2019	4	4	7	9	1	9	0	3	37
2018	1	5	9	10	0	5	0		30
2017	1	6	16	5	0	3	2		32
2016	3	4	10	14	2	6			39
2015	2	2	7	10	3	2			26
2014	3	2	16	21	0	24			66
2013	0	1	9	20	1	0			31
2012	2		9	34					45
2011			6	48		3			57
2010			6	141					147

OBS: bemærk nogle sager er kategoriseret indenfor 2 lovgrundlag, derfor stemmer antallene ikke overens. Kategorien Andet dækker jorddeponeringsloven, aktindsigt, kystbeskyttelsesloven og spildevand.

Afgjorte klager

137 klagesager er afsluttet i 2019. Af dem er 59 vundet, 16 er delvist vundet, 18 er tabt, 12 er afvist og 33 har DN frafaldet. Sammenholdes de vundne og delvist vundne klager med de tabte klager, betyder det, at DN har fået medhold eller delvist medhold i 81 % af de realitetsbehandlede klager – se tabel 8.

Generelt for alle lovområder, har DN en høj procent af vundne og delvist vundne klager. Årsagen kan blandt andet skyldes, at foreningen generelt er tilbageholdende med at indsende usikre klager, hvor vurderingen af vinderchancen er mindre. Det kan også skyldes et højt fagligt niveau i DN's lokale afdelinger og øget inddragelse af sekretariatet i klagerne.

Netop klagesager er med til at sætte den lovforklende ramme for myndighedernes afgørelser efter de danske natur-, miljø og planlove. Af den grund er det væsentligt, at DN løbende udfordrer lovforklningen i en mere natur- og miljøvenlig retning, når det er af betydning for naturen, også i sager hvor udfaldet ikke er tydelig på forhånd.

Når DN frafalder klager, kan det have flere årsager. En frafaldet klage kan for eksempel skyldes, at ansøger trækker sin ansøgning tilbage eller justerer sit projekt, for eksempel efter dialog med myndighederne, med DN eller blot som konsekvens af klagen, hvorefter det ikke længere er nødvendigt for DN at opretholde klagen. DN har i 2019 oplevet at også kommunerne har trukket egne afgørelser tilbage som DN har påklaget, og erstattet dem med nye tilrettede afgørelser.

I 2019 har DN frafaldet flere klager end hidtidige år. Det skyldes bl.a. problemer med Klageportalen, som har betydet, at samme klagesag er oprettet flere gange, hvorfor overskydende klager er blevet frafaldet. Det skyldes også dialog om klagerne, som har dannet grundlag for at frafalde klagen. Frafalde klager er klager som ikke er blevet afgjort af klagenævne, og de indgår derfor ikke i udregningen af vinderprocenten.

Når klager afvises, skyldes det for eksempel, at klagen er indsendt på forkert lovgrundlag eller at DN for eksempel ikke er klageberettiget. En række afviste klager fra 2019 omhandlede midlertidige miljøgodkendelser, hvor klagenævnet ikke nåede at tage sagerne op før tilladelserne var udnyttede, hvorefter klagerne blev afvist som uaktuelle. De afviste klager indgår ikke i beregning af vinderprocenten.

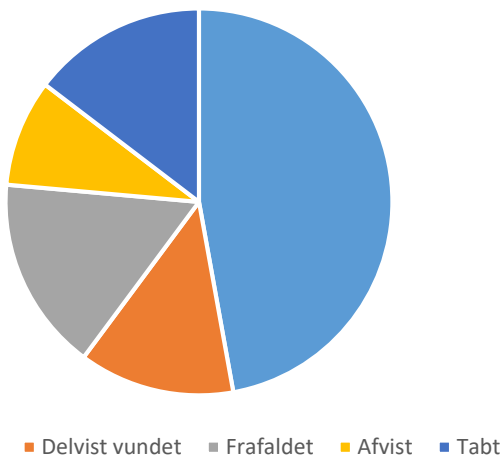
Tabel 8: Samlet oversigt over afsluttede klagesager i perioden 2010-2019.

År	Vundet	Delvist vundet	Frafaldet	Afvist	Tabt	I alt	Vinderprocent
2019	59	16	33	11	18	137	81%
2018	48	2	18	13	9	91	83%
2017	62	8	16	15	16	117	81%
2016	55	9	10	11	47	132	58%
2015	82	18	11	10	63	184	61%
2014	97	6	21	15	70	209	60%
2013	79	34	13	13	78	217	59%
2012	108	60	25	10		337	56%
2011	94	7	25	7	49	182	67%
2010	128	10	24	23	102	287	58%

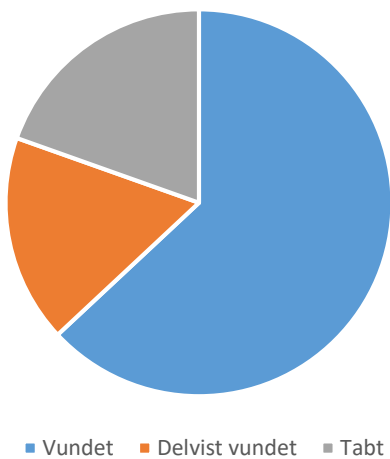
Tabel 9: Grafisk oversigt

Grafisk oversigt over afgjorte klager 2019

Alle afgjorte klager 2019

Kun realitetsbehandlet klager 2019

Naturbeskyttelsesloven

Vinderprocenten for naturbeskyttelsesloven er faldet i 2019. Det skyldes blandt andet, at DN har indsendt en række klager for at teste miljøhensynene i reglerne om pesticidforbrug i beskyttet områder.

Tabel 10: Afgjorte klager fra Natur- og Miljøklagenævnet, Naturbeskyttelsesloven

	Vundet	Delvist vundet	Frafaldet	Frafaldet efter dialog	Afvist	Tabt	I alt	Vinderprocent
Naturbeskyttelsesloven (i alt)								
2019	23	4	3	4	5	9	48	75%
2018	22	0	2	5	5	4	38	85%
2017	15	2	5	1	8	4	35	81%
2016	18	1	3		3	17	42	53%
2015	26	7	0		6	26	65	56%
2014	37	1	9		8	27	82	57%
2013	39	3	3		6	27	78	61%
2012	30	4	7		4	20	65	63%
2011	27	2	5		4	38	76	43%
2010	36	6	2		10	38	92	53%
Naturtyper (§3)								
2019	10	1	0	2	2	1	16	92%
2018	10	0	0	2	3	1	16	91%
2017	8	0	4	1	5	2	20	80%
2016	13	1	1		2	4	21	78%
2015	9	1	0		1	6	17	63%
2014	16	0	4		3	7	30	70%
2013	14	0	2		1	9	26	61%
2012	21	2	6		3	10	42	70%
2011	7	0	4		1	10	22	41%
2010	9	0	0		4	10	23	47%
Bygge- og beskyttelseslinjer								
2019	9	2	3	2	3	5	24	69%
2018	9	0	1	4	2	3	19	75%
2017	9	1	1	0	1	1	13	91%
2016	4		1			4	9	50%
2015	11	5	0		3	11	30	59%
2014	15	0	3		1	11	30	58%
2013	22	2	1		1	6	32	80%
2012	7	1	2		0	5	15	62%
2011	7	0	1		1	14	23	33%
2010	23	3	1		2	18	47	59%

Frednings- dispensationer									
2019	1	0	0	0	0	3	4	25%	
2018	4	0	1	0	0	0	5	100%	
2017	1	1	0	0	1	2	5	50%	
2016	2		1		1	7	11	22%	
2015	1	1	0		2	6	10	25%	
2014	1	0	2		1	7	11	13%	
2013	2	1	0		1	6	10	33%	
2012	1	1	0		1	4	7	33%	
2011	4	2	0		0	9	15	40%	
2010	1	1	0		1	7	10	22%	
Andet i NBL									
2019	3	1	0	0	1	0	5	100%	
2018	0	0	0	0	0	0	0	0%	
2017	0	0	0	0	0	0	0	0%	
2016					1	3	4	0%	
2015	5	0	0		0	3	8	63%	
2014	3	1	0		1	1	6	80%	
2013	1	0	0		2	5	8	17%	
2012	2	0	0		0	1	3	67%	
2011	1	0	0		0	0	1	100%	
2010	2	1	1		3	3	10	50%	

Planloven

I 2019 blev 41 sager vedrørende planloven afgjort, og DN fik medhold eller delvist medhold i 87 % af de realitetsbehandlede klager.

Den høje vinderprocent skyldes primært et stort antal vundne landzonesager, mens der kun er realitetsbehandlet 2 klager over kommune- og lokalplaner, som er tabt. Planklagenævnet kan alene vurdere de så kaldt retlige forhold i sager om kommune- og lokalplaner, altså om kommunen har haft retten til at vedtage de konkrete planer. Klagenævnet må ikke tage stilling til om planlægningen er hensigtsmæssig i forhold til natur, miljø og landskab generelt. Derfor kan klager over planer ikke nødvendigvis gøre en forskel for miljøet. Og derfor arbejder foreningen på at påvirke planerne, når de er i høring. Dog har DN et voksende antal klager over afgørelser om ikke at miljøvurdere planer eller over kvaliteten af miljøvurderingerne jf. miljøvurderingslovens regler om planer og programmer – se tabel 12.

Når det drejer sig om landzonetilladelser må Planklagenævnet omvendt gerne forholde sig til de natur-, miljø- og landskabsmæssige vurderinger i sagerne, altså om afgørelsen er faglig fornuftig, og derfor er der god mulighed for gennem en klage at sikre hensynene til naturen overholdt. Samtidig er landzoneafgørelserne sjældent i høring hos DN, og derfor er en klage ofte eneste mulighed for DN til at påvirke en eventuel problematisk landzonetilladelse.

Tabel 11: Afgjorte klagersager inden for planloven

	Vundet	Delvist vundet	Frafaldet	Afvist	Tabt	I alt	Vinderprocent
Planloven (i alt)							
2019	18	8	10	1	4	41	87%
2018	11	1	3	4	3	22	80%
2017	24	3	3	2	7	39	79%
2016	21	4	2	1	17	45	60%
2015	31	8	5	0	23	67	63%
2014	56	3	7	3	30	99	60%
2013	25	5	3	2	23	58	57%
2012	49	1	1	0	29	80	63%
2011	28	3	2	3	10	46	76%
2010	49	5	1	11	54	120	50%
Landzone (§35)							
2019	18	8	7	1	2	36	93%
2018	11	0	3	1	2	17	85%
2017	21	3	3	2	4	33	86%
2016	21	2	2		13	38	64%
2015	30	6	3	0	17	56	68%
2014	55	3	7	2	18	85	76%
2013	23	4	3	2	13	45	68%
2012	46	1	1	0	19	67	71%
2011	22	1	1	2	6	32	79%
2010	40	3	3	4	36	86	54%
Kommune- og lokalplaner (§58)							
2019	0	0	3	0	2	5	0%
2018	0	1	0	3	1	5	50%
2017	4	0	0	0	3	7	57%
2016		2		1	4	7	33%
2015	1	2	2	0	6	11	33%
2014	1	0	0	1	12	14	8%
2013	3	1	1	0	12	17	25%
2012	3	0	1	0	9	13	25%
2011	6	2	1	1	4	14	67%
2010	9	2	1	4	18	34	38%

Miljø- og øvrig lovgivning

Der er afgjort lidt flere klagesager inden for miljø- og øvrig lovgivning i 2019 end i 2018, og generelt er vinderprocenterne for de realitetsbehandlede klager høje.

	Vundet	Delvist vundet	Frafaldet	Afvist	Tabt	I alt	Vinderprocent
Husdyrbrugsloven							
2019	3	2	5	0	0	10	100%
2018	3	0	1	0	0	4	100%
2017	7	2	0	0	1	10	90%
2016	3	1	1	1	2	8	67%
2015	7	3	1	0	4	15	71%
2014	2	0	4	0	8	14	20%
2013	4	16	2	3	11	36	65%
2012	22	53	9	3	71	158	51%
2011	48	1	17	2	1	69	98%
2010	44	0	19	7	0	70	100%
Miljøbeskyttelsesloven							
2019	4	1	4	1	0	10	100%
2018	4	1	5	2	0	12	100%
2017	2	0	3	2	1	8	67%
2016	5	2	3	1	2	13	78%
2015	3	0	1	2	2	8	60%
2014	5	1	2	3	4	15	60%
2013	7	9	4	1	8	29	67%
2012	4	1	3	2	4	14	56%
2011	0	1	0	0	1	2	50%
2010	3	1	0	0	4	8	50%
Anden lovgivning*							
2019	14	1	5	4	5	29	75%
2018	7	1	5	3	3	19	73%
2017	16	2	6	3	6	33	75%
2016	11	1	3	3	13	31	48%
2015	23	1	3	5	11	43	69%
2014	9	1	1	3	6	20	63%
2013	10	2	0	1	9	22	57%
2012	4	1	3	2	11	21	31%
2011	3	0	1	0	6	10	33%
2010	4	2	0	1	11	18	35%

Tabel 12: Afgjorte klager fra Natur- og Miljøklagenævnet, miljøbeskyttelsesloven m.fl.

* Nogle sager er inden for flere lovgrundlag i kategorien "Anden lovgivning"

*Afgørelserne fordeler sig efter følgende lovområder: Skovloven: 2, Museumsloven: 8, Vandforsyningsloven: 6, Vandløbsloven: 2, Miljøvurderingsloven herunder planer og VVM: 8, Okkerloven: 1, Råstofloven: 2